

Waiḡake wailabuna

Lainuwanega

Niga bukanemo Islael lavedi ḡotona te Keinanmo sa sola saḡa bi dobuna sa vai te sai taniwage. Mousis mote ḡemoḡemotina te vaitena sa nawa. Taunana aubaina i giuwailovelovedi kaka muliḡa sa nawa. I giuwainoḡotidi te bainewa Maimaituwa Idipmo i ka potiyovodi bi kalakalalelemo i labe watedi. I giu munaḡedi te bainewa tedi maso Maimaituwa a voteyateyae Keinan dobunemo. Gulik kalininemo niga bukana isana banina ba, *Waiḡake Wailabuna*. Bai aubaina Mousis laḡan wailabuna Maimaituwa ena waiḡake lava ya giugiuwedi. Bi niga mote waiḡake valivaliuna ee tabuna.

4

Mousis Islael i giuwedi te Maimaituwa ena waiḡake sa kaiwata kauwe

¹ Ḡome Mousis Islael lavedi i giuwedina gado, “Tagu waiḡake yà wailovelovemina ko kaiwata kauwedi, ko miya kauwa kaka dobu valivali-unemo ko saḡa. Niga taunana dobuna emi magu-magula edi BADA, edi Maimaituwa ya vitevitemi, te ko vai bi koi taniwage. ² Niga wailovelovedi yà vitevitemina ba BADA emi Maimaituwa ena waiḡake, taunana aubaina waiḡake ḡesauna tabu otina komai tubu bi bai gilugilumina koma kaikamaḡe bi kamain te ko kaiwata otiye.

⁶ “Temi ko kaiwata kauwedina ba dobu ḡesaudi lavedi sa kitemi bi sa sibe otiye te temi nuwauyauya lavemi. Bi tedi sa vaivaiyemi bi laḡannemo a kitemina ba sa giuna gado, ‘Giukauwa te Isael ba lava laukaidi bi noḡota kauwa lavedi.’ ⁷ Bi i visu te BADA eda Maimaituwa diyademo bi laḡanemo lisinemo tai baḡana ba ya saguda. Mote mai dobu ḡesaudi nananakidi bi keikeilikidi tedi edi maimaituwa ba manekidi i lofa. ⁸ Niganana waiḡake yà wailovelovemina ba didimanidi bi visuvisudi. Bi dobu ḡesaudi nananakidi bi keikeilikidi nopodimo mote kaka waiḡake didimanidi kuma banavidu.

³²⁻³⁴ “Laḡannemo BADA emi Maimaituwa temi Idipmo ena ḡailisimo i kapotiyovomi, te temi aubaimi mataila bi anisove kauwidi i voyedi, Idip lisidimo. Tana mulimimo i moito bi wainuwatoi dididiga i vitedi. Kota oya Sainai dabanemo kai vavavaninemo i giu yovo lisimimo. Bi temi i voyeyemi te ena lava otimi kona tubuḡa bi mote ko peki. Niganana emi noḡota ya munaḡa nove wala Maimaituwa dobumo lava i voivoiyena laḡanina ko noḡoti. Bamo mai dobu isuna te isuna kauwidi a tubuḡa, ee geḡa? Geḡa mote bamo! Bamo mai maimaituwa ḡesaudi mainana anisove kauwedi a voyedi, ee geḡa? Geḡa mote bamo.

³⁹ “Taunana aubaina niganana temi kamaina te koi sumaga bi ko sibe kauwe te BADA taunana Maimaituwa malamo bi dobumo. Bi bamo mote Maimaituwa ḡesau ima miyamiya. ⁴⁰ Taunana aubaina ena waiḡake matabudi niganana yàwai lovemina kamaina te ko kaiwatedi. Mba mainana

kaka temi bi emi tubulelesa yawasana visuisuna ko miyaye bi emi yawasana ya lofa niga dobunemo. Niga dobuna taunana BADA emi Maimaituwa ya vitevitemina koi taniwaga nonoḡe.”

6

BADA emi Maimaituwa nuwemi ya vai

⁴ ✧ Mousis Islael lavedi i giuwedina gado, “Mani Islael ko vaiye, BADA eda Maimaituwa tana taunaḡa BADA. ⁵ ✧ BADA emi Maimaituwa ko ḡoena nuwapoumi tabutabunemo, tubuḡimi tabutabunemo, emi noḡota tabutabunemo bi emi ḡailisi tabutabunemo.* ⁶ ✧ Niga waigakedi niganana ya vitevitemina nuwemimo ko sivudi bi ko noḡotiwatedi. ⁷ Bi waigakedi natunatumi koi lovelovedi bi ko giuwata nawedi emi ani miyamo, emi ani nawamo, emi ani kenamo bi emi ani kenamoitomo.”

7

BADA ena lava otidi

¹ ✧ Kamaina bi Mousis Islael lavedi i giuwedina gado, “BADA emi Maimaituwa ya nawenawemina mba dobunemo te ko vai bi koi taniwage. Bi temi aubaimi tana dobu matabudi 7 ya kagebogebody, maibena mani Ġiti, mani Gigasi, mani Amoli, mani Keinan, mani Pelisait, mani Ġivait bi mani Debus. Niga dobudi a nanaka bi a

✧ 6:4: Mak 12:29 ✧ 6:5: Met 22:37; Mak 12:30 * 6:5: Mak 12:29-30 Yesu niga lovana i giuwata te niga waigakena i saga gulata. ✧ 6:6: Wai 11:18-20 ✧ 7:1: Giu 13:19

gailisi gulata mote mai temi. ² Bi sauginemo BADA emi Maimaituwa niga dobudi nimemimo ya sivudi, te ko lauyovoḡedi bi koi peki kovidi. Mote koma launuwatoiyedi bi vaitedi waianina koma voiye. ³ Bi kota komai naḡinaḡiyedi bi mote natunatumi komai aninedi te natunatudi sima naḡidi. ⁴ Banina natunatumi male BADA sa ḡose bi sa nawedi maimaituwa ḡesaudi sa lauduneyedi. Bamoda mainana ko voiyena ba BADA lisimimo ya medi bi maḡemota ya kagebogebo kovimi.

⁵ “Niga mainana edi ko voiyedi olta ko suwa waiyamonidi, edi laudune ḡakimidi ko dou kivikividi. Bi koikoitau Asela kaimo a voiyedi bi a lau lauduneyedina ko koi ḡavuḡavukidi bi matabudi kaimo koi kalaḡosedi. ⁶ ✧Niga ko voiyena banina ba BADA Maimaituwa temi i vinemi te lava waiyawa tana matanemo. Lava a wapa dobu matabunemo sa miyamiya bi geḡa te temi Israeḡ lavemi i vinemi te ena lava otimi kona tubuḡa.

⁷ “Temi Israeḡ lava kaikaigwaḡemi mote mai dobu ḡesaudi. Bi BADA ena nuwavainemo i vinemi. Temi mote ko wapa gulata mai dobu ḡesaudi, geḡa. ⁸ Bi BADA i wainuwavaina gulatemi aubaina bai emi magumagula i giugiuwapaena i voiye wata. Temi Idip ḡalibonana ena waibada dibunemo konai taupaulayababa. Bi tana ena gailisi dididiginemo i kapotiyovomi. ⁹ ✧Taunana aubaina ko sibe kauwe te BADA emi Maimaituwa tana taunana Maimaituwa otina. Tana bai i giugiuwena ba mote imai geḡa bi kamaina te ya voiye. Tana ena giuwapa nove kimtina ani iyaiyavakasaḡa lisidimo i voivoiyena mainana

kota niga kimtina lisinemo ya voiye wata. Mabai sawai nuwavaine bi kalinana sa kaikaiwata kauwena. Ba tana tedi ya wainuwavaine gulatedi bi visuvisu lisidimo ya voyiena waianina i voivoiyena luvanemo. ¹⁰ Tana mote imai goela tedi mabai sa dabodabokena ba kamaina te ya kovoḡidi. ¹¹ Taunana aubaina niga waigakedi niganana yà wailovelovemina, matabudi ko kaiwata kauwedi.”

8

BADA emi Maimaituwa nuwemi mote ima kauleya

² Mousis Islael lavedi i giuwedina gado, “BADA emi Maimaituwa mote nuwemi ima kauleya. Tana bainewa kalakalalelemo kwalabu 40 nopodimo i labe watemi, taunana ko noḡoti wata. Tana pilipili i giukamaḡe lisimimo te yai lau lubumi te nopomi ya sibe bamoda ena giuvavasaḡa ko kaiwata ee geḡa. ³ ✧Bi i voyemi te kani kona pekina ba ḡaubo munagāna aubaina, kaka mana i vitemi te kona kani. Niga kanina temi bi emi magumagula wala mote bamo ko kani lubu. Tana niga kauwina i voiye bi i wailovemi te lava mote kani taunaḡa yasinemo ta miya bi BADA giuna yasinemo ta miya.

¹² “Bamoda kuna kani nonoḡa bi kota vanuwa visuvisuna kuna ḡala bi noponemo kwa miya, ¹³ bi laḡannemo em bulumakau, em sipu, em silva, em gold bi mwali ḡesaudi vaitedi sa wapadabalalana, ¹⁴ ba kwa kita kauwa te mote kuma nuwa saḡasaḡa. Bi BADA em Maimaituwa

✧ 8:3: Met 4:4

nuwam ima kauleya banina tana Idipmo kunai taupaulayababa bi i wai yawasanim. ¹⁵ Mote nuwemi ima kauleya banina tana kalakalalelemo mwata wailaukubutidi bi mwali ġasigāsidi nopodiga i lauetadoliyemi. Bi ġome dobu waigaubi geġanemo, tana lakudabadaba modonemo temi aubaimi gauba i voiye te i laupusuwali. ¹⁶ Tana kalakalalelemo mana i vitemi te kona kani, kanina wala bamo mote emi magula a kani lubu. Tana pilipili i giukamaġedi te temi i wailaulubumi, te damonemo temi maso visuvisu kona banavi. ¹⁷ Taunana aubaina mote komai noġota te emi sibe bi ġailisimo konai ġonaġona. ¹⁸ Bi ko noġoti te BADA emi Maimaituwa ena ġailisimo konai ġonaġona. Niga waianina i voiye na banina tana emi magumagula lisidimo i giugiuwapana kamaina te ya voiye.”

11

Maimaituwa bai i giugiuwena ko noġoti wata

¹⁸ ✧ “BADA giuna nuwemimo ko sivudi bi ko noġoti watewatedi. Mba giudi ko gilumidi bi koi kalimayedi bi solatapemimo ko panidi te sa taitainoġotimi. ¹⁹ Bi giudi natunatumi koi lovelovedi bi ko giuwata nawedi emi ani miyamo, emi ani nawamo, emi ani kenamo bi emi ani kenamoitomo.”

²⁶ Niganana kavisuvisu bi pasila modomo ya sakosako. ²⁷ Mabai BADA emi Maimaituwa ena waigake niganana ya vitevitemina ko kaiwata kauwena ba BADA ya kavisuvisumi. ²⁸ Bi mabai

ena waigake niganana ya vitevitemina sa lau kasaigaiye bi sa nawa maimaituwa gesaudi mote a sibe kauwedi, sa kaiwatedina ba BADA ya pasilidi.

³² Taunana aubaina ko kita kauwa te waigake niganana ya vitevitemina ko kaiwata kauwedi.

17

Bainewa galibona vinena

¹⁴ ✧ Bi Mousis i giuna gado, “Laḡannemo temi Keinanmo ko tavana, ba BADA emi Maimaituwa dobu i viteviteminemo ko miyatulu bi ko giuna gado, ‘Tama ka goegoena galibona yai badayemai, maibena dobu gesaudi diyamaimo.’ ¹⁵ Temi ko kita te wali dobu lavana, mote koma vine bi aubaimi imai galibona. Maimaituwa Israel nopomimo lava ya vinevinena ba temi ko voiye te yai badayemi. ¹⁶ Bi galibonana ena ani waigaviya osidi mote maso a wapa gulata bi kota lava mote maso i giukamaḡedi a nawa Idipmo osi a gimelidi. Banina BADA i giuna gado, ‘Tana ena lava mote sima munaḡa Idip.’ ¹⁷ ✧ Bi galibonana ko vinena ba mwanena gemota mote wapawapa bi kota silva bi gold mote maso i waimaulayedi banina male sa voiye te BADA ena ḡowana mote ima voiye kauwe.

¹⁸ “Bi laḡannemo tana yai galibonana ba Maimaituwa ena waigake bi ena wailovelove pilisi lisidimo ya kenakena taunana ya gilumi waidama tana aubaina. ¹⁹ Tana niga bukana diyanemo ya kena bi laḡan matabuna ya iyevi

valoloye, te bai matabuna ya sibe bi BADA em Maimaituwa ya vivile bi ya kaiwata kauwe. ²⁰ Niga mainana kaka taunağa mote ima noğoti munage te i tausaga kaka ena lava Islael bi kota mote waigake ima laumulitauliye bi eta ima pale. Tana mainana ya voyena, kaka ena tubulelesa vaitedi Islael noponemo sai bada gulata.”

18

BADA kaiwatana

⁹ BADA, Mousis i giuwena gado, “Lağannemo BADA emi Maimaituwa dobu i viteviteminemo ko tavana ba dobuna lavedi edi vaivai gebogebodi komai titiponağedi. ¹⁰ ✧Bi temi bai lağannemo mote niga kauwidi koma voyiyedi:

Natunatumi kaimo koma lausewasewayedi.

Mote koitilimo eta koma tavuğe.

Emi gowana bai sibena ba alulaluwa lisidimo koma lausewasewa.

Mote koma pasila.

¹¹ Bi mote taumiyabilibili koma giu waimatayenedi.

Mote koma logau.

¹² “Maimaituwa niga kauwidi lava sa voivoiyedina i dabokedi. Lava Keinanmo sa miyamiyana tedi niga kauwidi sa voivoiyedi. Taunana aubaina BADA kaka ya sagumi te ko kwavi vaidi bi dobuna temi ko vai. ¹³ ✧Bi temi lağan matabuna yawasana didimanidimo ko miya BADA emi Maimaituwa matanemo. ¹⁴ Bi lağannemo Keinanmo ko sağana ba taupasila bi

taulogau lavedi lisidimo doḡa ko kulavai. Bi BADA emi Maimaituwa i waigakemi te mba lavedi edi yawasana koma kaiwatedi.”

Maimaituwa kaka taugiuwatana ya giukamaḡe mai Mousis

¹⁵ ✧ “Bi BADA emi Maimaituwa kaka nopomimo taugiuwatana ḡemota ya vinena maibena tagu bi ya giukamaḡe lisimimo bi tana ko vivile kauwe. ¹⁶ Mai dolinemo oya Oleb pakanemo konai ḡemotimi bi kona giuna gado, ‘BADA ema Maimaituwa kalinana vaiyena bi kai vavanina kitana ke daboka bamoda mainana kwa voyyena ba ka peki.’

¹⁷ “Bi BADA i giuweguna gado, ‘Bai ai baḡaena ba i visu. ¹⁸ Taunana aubaina tagu kaka taugiuwatana ḡemota nopodimo, yà vinena mai tam bi yà ka maḡati. Bi bai giuna e ḡoena ba tana yà giuvite kaka tana bai e giugiuwena lava ya giuwedi. ¹⁹ ✧ Tana aubaigu yai taugiu bi aiyai kalinana i vaiye kamaḡena kaka mayagu ya vai.* ²⁰ Bi taugiuwatana mote giu yà vite bi nuwanemo i waitubudi bi ya giugiu ba koi peki.’

²¹ “Bi temi male koi talana gado, ‘Bi tama bainewa ka sibe te niga talawainuwatauna ba BADA lisinaḡa ee nuwanemo i waitubu?’ ²² Niga mainana kaka ko sibe: Bamoda taugiuwatana BADA isanemo bai i giugiuwena banina mote ima tubuḡa ba giuna mote BADA i vite. Mba tana nuwanemo giu i waitubudi mote koma naile.”

✧ 18:15: Giu 3:22, 7:37 ✧ 18:19: Giu 3:23 * 18:19: Giugiu kamaḡedi 3:22-23 Stivin niga taugiuwatana i giuwata.

31

Diyosuwa Mousis ena gabu i vai

⁷ Ġome Mousis Diyosuwa i giuwe te i tava Islael lavedi matedimo bi i giuwena gado, “Kwa ġailisi bi kwa laudabatola. Banina tam taunana niga lavedi kwa lauetadoliyedi. Bi kwa nawedi BADA emi magumagula wala lisidimo dobu i giugiuwapaena ġome kwa tavaitedi. Bi doġana ko bwali soiye bi koi taniwage. ⁸ ✧Bi BADA temi vaitemi bi tana taunana yai etadoliyemi bi mote ima gosemi. Taunana aubaina mote kuma naila bi kuma nuwakulukuluva.”

34

Mousis i peki

¹ Laġan ġesaunemo Mousis Mowabi wapuna i gose bi i nawa oya Nebo i saġai te i lautawa Pisigamo. Bi Deliko taunina i kita nawe noi nevanemo. Bi BADA dobu matabuna i wailove nawe, Giled taun te i nawa Den edi dobu palatina. ² Bi Neptali edi dobu, Ifleim edi dobu bi i saġa i nawa Manase edi dobu bi Diuda edi dobu te i nawa nove Mediteliya nisana palatina. ³ Bi kota Negev kalakalalena bi Diyoudan wapuna i nawa te Deliko palatina matabudi BADA, Mousis i wailove (Deliko isana ġesau ba gogoka kaina dobuna). Mousis matana i pwalaġe te Diowa taunina i kita nawa. ⁴ ✧Kamaina bi BADA, Mousis i giuwena gado, “Niga dobnana taunana Eiblaġam, Aisik bi Deikap lisidimo e giuwapa te edi tubulelesa yà

✧ 31:8: Dys 1:5 ✧ 34:4: Pak 12:7, 26:3, 28:13

vitedi. Mba taunana niganana ei lovem te kuna kita bi mote gome kuma tava.”

⁵⁻⁹ Muliga Mousis nimana Nan natuna Diyosuwa dabanemo i sako bi i vine kamaḡe. Bi Maimaituwa nuwauyauya dididiga Diyousuwa i vite. Bi Islael lavedi tana a voteyeteye bi BADA bai Mousis i giugiuwena luvanemo a voivoiyedi. Kamaina bi BADA ena giu luvanemo ena taupaula Mousis Mowabi dobunemo i peki.

Buk Baibel long Kakabai
Portions of the Holy Bible in the Kakabai language of
Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Kakabai long Niugini

copyright © 2010-2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kakabai

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-06-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

8614ef9e-7279-5fda-a20a-4c1b45b2f51a